

U K Ł A D

między Rządami Polskim i Niemieckim, dotyczący zaprzestania działalności Mieszanego Trybunału Rozjemczego niemiecko-polskiego, podpisany w Paryżu dnia 1 grudnia 1931 r.

[Ratyfikowany zgodnie z ustawą z dnia 15 grudnia 1932 r. — Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 3, poz. 17].

Przekład.

W IMIENIU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,

MY, IGNACY MOŚCICKI,

PREZYDENT RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ,

wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

Dnia pierwszego grudnia tysiąc dziewięćset trzydziestego pierwszego roku podpisany został w Paryżu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Rzeszy Niemieckiej układ dotyczący zaprzestania działalności Mieszanego Trybunału Rozjemczego niemiecko - polskiego, o następującem brzmieniu dosłownem:

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

NOUS, IGNACY MOŚCICKI,

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE,

à tous ceux qui ces présentes Lettres verront,
Salut:

Un Accord concernant la cessation des fonctions du Tribunal Arbitral Mixte germano - polonais ayant été signé entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement du Reich Allemand à Paris le premier décembre mille neuf cent trente et un, Accord dont la teneur suit:

U K Ł A D

między Rządami Polskim i Niemieckim, dotyczący zaprzestania działalności Mieszanego Trybunału Rozjemczego niemiecko - polskiego.

Niżej podpisani, należycie uppełnomocnieni w tym celu przez swe odnośne Rządy, zgodzili się, w wykonaniu artykułu V porozumienia polsko - niemieckiego z dnia 31 października 1929 na postanowienia następujące:

Artykuł pierwszy.

Działalność Mieszanego Trybunału Rozjemczego niemiecko - polskiego, ustanowionego na mocy artykułu 304 Traktatu Wersalskiego, zostanie zakończona w dniu 31 stycznia 1932.

W dniu tym zakończą się funkcje Prezesa Trybunału, członków i sekretarzy Trybunału mianowanych przez obydwie Rządy, jak również funkcje personelu sekretariatu, któryby jeszcze pełnił służbę.

Sesja Trybunału, której początek jest wyznaczony na 30 listopada 1931 zakończy posiedzenia publiczne.

Artykuł II.

Na dzień 31 stycznia 1932 postępowanie przed Mieszanym Trybunałem Rozjemczym we wszystkich sprawach, które mu były przedłożone, będzie uważane za ukończone.

W procesach zawisłych w chwili zakończenia działalności Trybunału, każda strona przyjmie na siebie swe własne wydatki.

Artykuł III.

Powodowie, którzy w terminach przepisanych przez regulamin postępowania Mieszanego Trybunału Rozjemczego wnieśli skargi przed ten Trybunał będą mieli prawo wnieść przed jurysdykcję krajową pozwanego właściwą co do rodzaju sprawy, w terminie jednego roku poczynając od wejścia w życie układu niniejszego, wszystkie te skargi, o ile są one skierowane przeciwko osobom fizycznym lub prawnym innym niż Państwo i, co do których jeszcze nie był wydany ostateczny wyrok Mieszanego Trybunału Rozjemczego.

Artykuł IV.

Uzgodnione jest, że wniesienie przed Mieszany Trybunał Rozjemczy skarg przewidzianych w artykule III przerwało terminy przedawnienia przewidziane przez ustawodawstwo krajowe. Te terminy zaczną ponownie płynąć od chwili wejścia w życie niniejszego układu.

Artykuł V.

Sprawy, które umieszczone są na liście Nr. I, złożonej w sekretarjacie na mocy uchwały Mieszanego Trybunału Rozjemczego z dnia 4 marca 1925, będą uważane co się tyczy zastosowania artykułów III i IV za przedstawione Mieszanemu Trybunałowi Rozjemczemu w dniu 31 marca 1925.

Artykuł VI.

Strony będą mogły dać się zastępować zgodnie z postanowieniami postępowania mającemi zastosowanie przed jurysdykcją właściwą wspomnianą w artykule III.

A C C O R D

entre les Gouvernements Polonais et Allemand concernant la cessation des fonctions du Tribunal Arbitral Mixte Germano - Polonais.

Les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leurs Gouvernements respectifs, sont, en exécution de l'article V de l'Arrangement polono-allemand du 31 octobre 1929, convenus des dispositions suivantes:

Article Premier.

Les fonctions du Tribunal Arbitral Mixte germano - polonais, institué en vertu de l'article 304 du Traité de Versailles, prendront fin à la date du 31 janvier 1932.

À cette date prendront fin les fonctions du Président du Tribunal, des Membres du Tribunal nommés par les deux Gouvernements et des Secrétaires du Tribunal, ainsi que les fonctions du personnel du Secrétariat qui serait encore en service.

La session du Tribunal dont le commencement est fixé au 30 novembre 1931 mettra fin aux audiences publiques.

Article II.

À la date du 31 janvier 1932 la procédure devant le Tribunal Arbitral Mixte dans toutes les affaires dont il a été saisi sera considérée comme terminée.

Dans les procès pendants au moment de la clôture de ses fonctions chaque partie supportera ses propres dépenses.

Article III.

Les demandeurs qui dans les délais prescrits par le règlement de procédure du Tribunal Arbitral Mixte ont introduit des requêtes devant ce Tribunal auront le droit de porter devant la juridiction nationale du défendeur compétente en l'espèce dans le délai d'un an à partir de l'entrée en vigueur du présent Accord toutes ces demandes pour autant qu'elles sont dirigés contre des personnes physiques ou morales autres que l'Etat et au sujet desquelles n'est pas intervenu un jugement définitif du Tribunal Arbitral Mixte.

Article IV.

Il est entendu que l'introduction devant le Tribunal Arbitral Mixte des requêtes visées à l'article III a interrompu les délais de prescription prévus par les législations nationales. Ces délais recommenceront à courir dès l'entrée en vigueur du présent Accord.

Article V.

Les affaires qui figurent sur la liste No I, déposée au Secrétariat en vertu de la décision du Tribunal Arbitral Mixte en date du 4 mars 1925, seront considérés, en ce qui concerne l'application des articles III et IV, comme introduites devant le Tribunal Arbitral Mixte le 31 mars 1925.

Article VI.

Les parties pourront se faire représenter conformément aux dispositions de procédure applicables devant la juridiction compétente visée à l'article III.

Pełnomocnictwo na piśmie dane przez stronę dla postępowania przed Mieszanym Trybunałem Rozjemczym pozostaje ważne dla postępowania przed właściwą jurysdykcją według artykułu III niniejszego układu. Do pełnomocnictwa winno być dołączone tłumaczenie zaświadczone za zgodność; w tym celu zaświadczenie właściwego konsula będzie wystarczające. W wypadkach gdyby pełnomocnictwo było dane Agentowi Rządu przy Mieszanym Trybunale Rozjemczym, właściwy konsul tego Państwa będzie uważany z samego prawa za przedstawiciela upewnomocnionego. Uzgodnione jest, że przez powyższe nie są naruszone postanowienia prawa krajowego dotyczące charakteru obowiązującego zastąpienia Strony przez adwokata.

Artykuł VII.

Każdy z obu Rządów zastrzega sobie prawo wydania w terminie jednego miesiąca licząc od wejścia w życie niniejszego układu, zarządzeń mocą których spory, poddane jego jurysdykcji na mocy artykułów III i V niniejszego układu będą skoncentrowane, w pierwszej instancji, w jednym lub kilku trybunach właściwych dla danej sprawy według ustaw jego kraju.

Artykuł VIII.

Archiwa trybunału będą podzielone na trzy części:

- a) akta administracyjne, akta spraw ogólnych, akta spraw ukończonych i akta procesów nieukończonych, w których według wskazówek, zawartych w skargach, powodowie są narodowości innej niż niemiecka lub polska;
- b) akta procesów nieukończonych, w których według wskazówek zawartych w skargach powodowie są narodowości niemieckiej;
- c) akta procesów nieukończonych, w których według wskazówek zawartych w skargach, powodowie są narodowości polskiej.

Część a) będzie złożona w miejscu obecnej siedziby Mieszanego Trybunału Rozjemczego i będzie dostępna dla każdego z obydwóch Rządów.

Część b) będzie wręczona Rządowi Niemieckiemu, część c) — Rządowi Polskiemu. Każdy z obydwóch Rządów będzie miał dostęp do aktów będących w posiadaniu drugiego i dotyczących spraw, w których bądźto ten Rząd sam, bądźto jego obywatel, byli stronami w procesie.

Artykuł IX.

Fundusze Trybunału będą podzielone między obydwoma Rządami proporcjonalnie do wkładów wpłaconych, w sprawach zawisłych, przez ich obywateli, zgodnie ze wskazówkami listy sekretarjatu z dni 30 czerwca 1931. 20 listopada Uzgodnione jest, że te wskazówki będą służyły tylko za podstawę do tego obrachunku nie przesądzając samej sprawy narodowości.

Sumy otrzymane ze sprzedaży ruchomości należących do Trybunału będą podzielone pomiędzy obydwoma Rządami po połowie.

Do każdego z obu Rządów należy wydanie właściwych zarządzeń w sprawie sum, które mu będą

La procuration écrite, donnée par une partie pour la procédure devant le Tribunal Arbitral Mixte, reste valable pour la procédure devant la juridiction compétente d'après l'article III du présent Accord. La procuration doit être accompagnée d'une traduction certifiée conforme; à cet effet l'attestation du Consul compétent sera suffisante. Dans les cas où la procuration aurait été donnée à l'Agent de Gouvernement près le Tribunal Arbitral Mixte, le Consul compétent du même État sera considéré de plein droit comme représentant autorisé. Il est entendu que par ce qui précède il n'est pas dérogé aux dispositions nationales concernant le caractère obligatoire de la représentation par avocat.

Article VII.

Chacun des deux Gouvernements se réserve le droit d'édicter, dans le délai d'un mois à compter de l'entrée en vigueur du présent Accord, des dispositions par lesquelles les litiges, soumis à sa juridiction en vertu des articles III et V du présent Accord, seront concentrés, en première instance, devant un ou plusieurs des tribunaux compétents en la matière selon les lois de son pays.

Article VIII.

Les archives du Tribunal seront partagés en trois parties:

- a) dossiers administratifs, dossiers des affaires générales, dossiers des affaires terminées et dossiers des procès non-terminés où les demandeurs sont selon les indications des requêtes de nationalité autre que allemande ou polonaise;
- b) dossiers des procès non-terminés où les demandeurs sont selon les indications des requêtes de nationalité allemande;
- c) dossiers des procès non-terminés où les demandeurs sont selon les indications des requêtes de nationalité polonaise.

La partie a) sera déposée au siège actuel du Tribunal Arbitral Mixte et sera accessible à chacun des deux Gouvernements.

La partie b) sera remise au Gouvernement allemand, la partie c) au Gouvernement polonais. Chacun des deux Gouvernements aura accès aux dossiers étant en possession de l'autre et concernant les affaires dans lesquelles soit ce Gouvernement même, soit son ressortissant étaient parties au procès.

Article IX.

Les fonds du Tribunal seront répartis entre les deux Gouvernements selon la proportion des consignations versées, dans les affaires pendantes, par leurs ressortissants respectifs, conformément aux indications de la liste du Secrétariat en date des 30 juin 1931. 20 novembre Il est entendu que ces indications ne serviront de base que pour ce calcul sans préjuger la question même de nationalité.

Le produit de la vente du mobilier appartenant au Tribunal sera partagé entre les deux Gouvernements par moitié.

Il appartient à chacun des deux Gouvernements de prendre les dispositions utiles au sujet des som-

w ten sposób przekazane. Zastrzegają one sobie możliwość stosowania pod tym względem praktyki, przyjętej przez Trybunał i jego decyzji odnoszących się do tej sprawy.

Artykuł X.

Trybunał Rozjemczy przewidziany w artykule IV porozumienia polsko-niemieckiego z dnia 31 października 1929 będzie również właściwy do rozstrzygnięcia, na żądanie jednej ze Stron, sporów, któreby powstały co do interpretacji lub co do stosowania niniejszego układu w wypadku gdyby te spory nie mogły być uregulowane w drodze dyplomatycznej.

Artykuł XI.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w Berlinie. Układ wejdzie w życie w samym dniu tej wymiany.

NA DOWÓD CZEGO pełnomocnicy podpisali układ niniejszy.

Sporządzono w Paryżu, w siedzibie Mieszanego Trybunału Rozjemczego niemiecko - polskiego, w dwóch egzemplarzach, z których jeden dla każdej ze Stron Układających się, dnia 1 grudnia tysiąc dziewięćset trzydziestego pierwszego roku.

ZA POLSKĘ:

Adamkiewicz

ZA NIEMCY:

Göppert

Zaznajomiwszy się z powyższym układem uznaliśmy go i uznajemy za słuszny zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień; oświadczamy, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony i przyrzekamy, że będzie niezmiennie zachowywany.

NA DOWÓD CZEGO wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie 31 stycznia 1933 r.

(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *A. Prystor*

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) *Beck*

L. S.

mes qui lui seront ainsi transférées. Ils se réservent d'appliquer à cet égard la pratique, suivie par le Tribunal, et ses décisions se rapportant à cette matière.

Article X.

Le Tribunal Arbitral prévu à l'article IV de l'Arrangement polono - allemand du 31 octobre 1929 sera également compétent pour trancher, à la demande de l'une des parties, les différends qui surgiraient sur l'interprétation ou sur l'application du présent Accord au cas où ces différends ne pourraient être réglés par la voie diplomatique.

Article XI.

Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés à Berlin. L'Accord entrera en vigueur le jour même de cet échange.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires ont signé le présent Accord.

Fait à Paris, au siège du Tribunal Arbitral Mixte germano - polonais, en deux exemplaires, dont un pour chacune des Parties Contractantes, le premier décembre mille neuf cent trente et un.

POUR LA POLOGNE:

Adamkiewicz

POUR L'Allemagne:

Göppert

Après avoir vu et examiné ledit Accord, Nous l'avons approuvé et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons qu'il est accepté, ratifié et confirmé et promettons qu'il sera inviolablement observé.

EN FOI DE QUOI, Nous avons donné les Présentes, revêtues du Sceau de la République.

A Varsovie, le 31 janvier 1933.

(—) *I. Mościcki*

Le Président du Conseil des Ministres:

(—) *A. Prystor*

Le Ministre des Affaires Étrangères:

(—) *Beck*

L. S.